

Česká diabetologická společnost ČLS JEP připomíná Světový den diabetu 2025: Diabetologie prochází revoluční transformací

Tisková zpráva: Praha, 21. října 2025 – Česká diabetologická společnost ČLS JEP (ČDS) se připojuje k aktivitám konaným u příležitosti Světového dne diabetu, který každoročně připadá na 14. listopadu, den narození sira Fredericka Bantinga (* 1891), objevitele inzulinu. Při této příležitosti ČDS uspořádala tiskovou konferenci, na níž představila nejnovější pokroky v léčbě a péči o pacienty s diabetem. Hlavním sdělením je podle zástupců této odborné společnosti revoluční proměna diabetologie, kterou přinášejí moderní technologie, nové léčebné možnosti a ambiciózní plány v oblasti screeningu.

Diabetes v České republice: rostoucí výzva

Počet pacientů s diabetem mellitem v České republice trvale roste. K 1. lednu 2021 žilo v ČR téměř milion diabetiků, což představovalo 7,67% podíl na celé populaci. Mezi 27 států EU se tak pohybujeme na nelichotivém 5. až 6. místě, mírně nad evropským průměrem. Zvyšuje se však nejen počet nemocných, ale také finanční náklady spojené s jejich léčbou a sociální podporou. Podle dat VZP vzrostly náklady na terapii v letech 2019–2023 o 66 %, zatímco sociální příspěvky související s diabetem stouply o 34 %.

Konkrétní kroky ke zlepšení péče o diabetiky

Moderní česká diabetologie proto zavádí řadu konkrétních kroků, které mají zásadně zlepšit péči o pacienty a jejich kvalitu života. Mezi tyto iniciativy patří screening diabetické retinopatie pomocí kamer s umělou inteligencí (AI), který umožňuje včasný záchyt poškození zraku. Dále jde o management pacientů s nadváhou a obezitou s cílem uznat obezitu jako samostatnou nemoc a také o zavedení screeningového programu zacíleného na chronické onemocnění ledvin a srdeční selhání přímo v diabetologických ambulancích. Klíčovým pilířem je také rozvoj telemedicíny a agregace dat prostřednictvím cloudových řešení a Národního diabetologického registru, které umožňují personalizovanější a efektivnější přístup k léčbě.

„Diabetologie je rozsáhlý obor procházející rychlými změnami a transformuje léčbu diabetu. Moderní farmakoterapie založená na látkách SGLT2 či GLP-1/GIP mění pravidla hry, jelikož nabízí nejen léčbu cukrovky, ale i řešení pro terapii obezity, ochranu srdce a ledvin, a dokonce i časný záchyt karcinomu pankreatu,“ uvedl předseda odborné společnosti prof. MUDr. Martin Prázný, CSc., Ph.D.

Revoluce v technologiích: Úhrada glukózových senzorů pro více pacientů

Po mnoha letech složitého jednání se České diabetologické společnosti ČLS JEP podařilo prosadit rozšíření úhrady glukózových senzorů. Jak informoval MUDr. Jan

Šoupal, Ph.D., od 1. ledna 2026 se úhrada senzorů rozšíří i na diabetiky 2. typu léčené několika injekcemi inzulínu za den, u kterých nebyla dosažena dostatečná kompenzace diabetu. Nově budou mít na úhradu nárok také těhotné ženy s diabetem a děti se všemi typy diabetu. Tato změna je jedním z nejvýznamnějších úspěchů společnosti za poslední roky a bude mít dopad na zlepšení prognózy diabetiků v České republice.

Alarmující nárůst dětského diabetu a plány screeningu

Prof. MUDr. Zdeněk Šumník, Ph.D., upozornil na alarmující nárůst diabetu 1. typu u dětí, který stoupá rychlostí 5 % za rok – za posledních 30 let jde o čtyřnásobný nárůst. Data z českému registru dětského diabetu Čenda ukazují, že se kontrola diabetu u dětí v ČR za poslední dekádu v porovnání s ostatními vyspělými zeměmi významně zlepšila.

Podporou tohoto vývoje by měl být i ambiciózní plán sekce ČDS zaměřené na dětský diabetes, a to zavedení populačního screeningu diabetu 1. typu v rámci preventivních prohlídek u dětí ve věku 3 a 7 let. V současné době probíhá pilotní screeningový projekt Betty, jehož cílem je zajištění prevence diabetu 1. typu a eliminace jeho akutních komplikací při manifestaci onemocnění.

Výzvy v ambulantní péči

MUDr. Marcela Szabó zdůraznila klíčovou roli terénních diabetologických ambulancí, které v multidisciplinárních týmech zajišťují péči o většinu pacientů. Hlavními výzvami ambulantních diabetologů pak zůstávají preskripční omezení a regulace zdravotních pojišťoven, které brzdí plné využití moderní antidiabetické léčby.

„Naší snahou je, aby pacient s diabetem žil stejně dlouhý, ale také stejně kvalitní život, jako lidé bez diabetu,“ shrnula MUDr. Szabó.

Hlas pacientů

Na závěr tiskové konference se o své zkušenosti podělila paní Michaela Mervartová, pacientka s diabetem 1. typu, která přiblížila každodenní realitu života s tímto onemocněním.

Kontakt pro média:

Sekretariát České diabetologické společnosti ČLS JEP
Mgr. Jitka Hensel, + 420 606 651 620, info@diab.cz

O České diabetologické společnosti ČLS JEP

Česká diabetologická společnost je odbornou společností sdružující specialisty v oboru diabetologie. Jejím cílem je trvale zlepšovat péči o pacienty s diabetem v České republice, podporovat výzkum, vzdělávání a rozvoj moderních léčebných postupů.